

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 234

din 17 martie 2016

Prin Raportul nr. 750/IJ/187/DIP/4259/ST/2016 Inspecția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificărilor efectuate privind sesizarea Consiliului Superior al Magistraturii de apărare a reputației profesionale și a imparțialității, formulată de domnul Tudose Liviu, procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Ploiești, în raport de aspectele semnalate în mass-media, respectiv apariția unor știri și articole ce conțin afirmații grave și nefondate.

Analizând Raportul Inspecției Judiciare, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

Prin cererea adresată Consiliului Superior al Magistraturii la data de 27.01.2016 și înregistrată la Inspecția Judiciară sub numărul 750/IJ/187/DIP/2016, domnul Liviu Tudose, procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Ploiești, a solicitat apărarea reputației profesionale în raport de aspectele semnalate în mass-media, constând în apariția unor știri și articole ce conțin afirmații grave și nefondate, respectiv „*că ar fi ofițer acoperit – ceea ce ar contraveni în mod evident cu prevederile legale*”.

În motivarea cererii domnul procuror Tudose Liviu a arătat că în luna februarie 2015 a luat la cunoștință din mass-media, respectiv de la postul de televiziune „Nașul

TV”, ca și din postările de pe site-ul „Lumea Justiției”, despre conținutul unui denunț formulat de către ofițerul SRI - _____, denunț înregistrat la Direcția Națională Anticorupție – Secția de combatere a infracțiunilor de corupție săvârșite de militari sub nr. _____ din care reieșea că ar fi informator SRI sau/și ofițer acoperit, fapt ce i-ar afecta grav imaginea ca magistrat și, totodată, încrederea în imparțialitatea și credibilitatea sistemului judiciar.

Titularul cererii a arătat că asemenea afirmații au fost diseminate în mass-media online pe site-ul „Lumea Justiției” și că au fost accesate de cca. 10.200 de ori în acest timp, iar după aproape un an, tema a revenit pe posturile de televiziune Antena 3 – la emisiunea „Subiectiv” cu Răzvan Dumitrescu și la postul B1 TV, în cadrul unor emisiuni difuzate la ore de maximă audiență în seara zilei de 18.01.2016.

Domnul procuror Liviu Tudose a precizat că nu a fost și nu este ofițer acoperit, informator sau colaborator al vreunui serviciu de informații, că de-a lungul carierei de procuror a ocupat funcții de conducere, fiind verificat de nenumărate ori în cadrul procedurilor specifice de numire în astfel de funcții, depunând la solicitarea apărării reputației adeverința cu nr. 494/29.01.2009 a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității din care rezultă că „*nu există date ori documente din care să rezulte calitatea de lucrător sau de colaborator al Securității, în sensul legii*”.

Totodată, domnul procuror a invocat în apărarea reputației sale și comunicatele de presă ale Consiliului Superior al Magistraturii și ale CSAT din data de 18.01.2016, din care rezultă că în urma verificărilor efectuate, „*s-a constatat că judecătorii, procurorii, magistrații asistenți, personalul de specialitate juridică asimilat acestora și personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și parchetelor, nu sunt lucrători operativi, inclusiv acoperiți, informatori sau colaboratori ai serviciilor de informații.*”

Din verificările efectuate potrivit dispozițiilor art. 54 alin.2 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Direcția de inspecție pentru procurori, au rezultat următoarele:

La data de 27.01.2016, pe site-ul „Lumea Justiției” a apărut articolul „Pute de la o poștă – Fostul ofițer SRI _____, care a denunțat la DNA posibile fapte de corupție comise de șefi din SRI, a fost călcat de procurorii Codruței Kovesi.

În denunțul de la Direcția Națională Anticorupție, fostul ofițer de informații din cadrul SRI, _____ a dezvăluit și nume de procurori care ar fi acoperiți: *Procurorul Tudose Liviu a fost ofițer acoperit SRI...Din greșeală, procurorul _____ cea m-a sunat și a început să –mi spună ce trebuia să-i spună ofițerului de legătură.”*

În cuprinsul articolului, se mai arată că „_____ este fost ofițer SRI, care a făcut un denunț la DNA în 2014, în care a oferit detalii despre implicarea serviciilor în Justiție și existența ofițerilor acoperiți în magistratură.

Domnul _____ a susținut că „*este în relații extrem de apropiate cu SRI, că la sfatul fostului ofițer acoperit al SRI, Tudose Liviu, colonelul _____ - ofițerul de legătură al primului – a hotărât cum să transmită răspunsul.”*

Tot în denunțul de la DNA, din dosarul n _____ a denunțului, același _____ afirma că „*în relația cu mine, domnul col. _____ mi-a confirmat că procurorul Liviu Tudose a fost ofițer acoperit al SRI recrutat de col. _____ fostul șef al unității SRI Prahova, iar dl _____ -a avut în legătură pe Tudose până la momentul undeva în jurul anului 2002, când ar fi fost scos din legătură și nu mai știa dacă mai era sau nu ofițer acoperit.*

a denunțului, domnul _____ preciza că „*Tudose Liviu, pentru a-și aranja opoziția din interiorul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Ploiești, împreună cu procurorul _____ au început să vină aproape zilnic la sediul SRI Prahova pentru a avansa cu ancheta și pentru a obține mai multe interceptări ale grupurilor menționate.*

furniza informații către ofițerul cu care lucra, - col. _____

iar Tudose Liviu coopera cu col. _____

Cei doi procurori furnizau date despre preocupările /intențiile procurorului adjunct _____ către cei doi ofițeri, care le implementau și le transformau în informații certe, verificate.

La întrebarea procurorului militar DNA, respectiv, de unde știa că Tudose Liviu este informator al SRI Prahova - fila 13 din denunț- fostul ofițer SRI, domnul _____ a spus că „*și în cazul _____ i Tudose, nu este vorba de informatori clasici care sunt plătiți pentru activitatea depusă, însă îi vedeam cum veneau la ofițeri cu funcții de conducere din DJI Prahova și*

atunci când veneau, de exemplu Tudose discuta numai cu col. A venea și cu documente
care nu erau trimise prin poșta militară, cum era normal, discutau 5 minute în birou după care ieșeau
afară și mai discutau 30 de minute.

Iar col. când avea interesul, îmi dădea mie înregistrările discuției cu Tudose
Liviu din biroul înregistrări pe care la rândul meu le salvam în calculatorul de serviciu”.

Referitor la atingerea imparțialității și reputației profesionale a domnului procuror Tudose Liviu, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii are în vedere, în principal, cadrul legal care definește imparțialitatea, reputația profesională, precum și limitele libertății de exprimare

Conform dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, în exercitarea atribuțiilor sale, „Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a se sesiza și din oficiu pentru a apăra judecătoria și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea. De asemenea, Consiliul Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor”.

Justiția, în statul de drept, este socotită o putere pe lângă celelalte puteri ale statului (art. 21 și art. 124 din Constituția României). Pentru aceasta este necesar să existe anumite garanții față de celelalte puteri ale statului, pentru a se evita politizarea și pentru a crea independența și imparțialitatea magistratului.

Principiile independenței și imparțialității magistraților sunt consfințite de art. 124 alin. 3 din Constituție, art. 3 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și de art. 3 alin. 2 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.

Articolul 1 pct. 4 din Constituția României consacră expres principiul separației și echilibrului puterilor legislativă, executivă și judecătorească. Potrivit acestui principiu raporturile dintre legislativ, executiv și puterea judecătorească sunt condiționate de respectarea principiului independenței magistraților și supunerii lor numai legii, prevăzut de art. 123 din Constituție.

De asemenea, potrivit art. 2 alin. (4) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, orice

persoană, organizație, autoritate sau instituție este dator să respecte independența judecătorilor.

Plenul are în vedere că potrivit art. 30 alin. 1 și 6 din Constituția României, libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile însă, libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

În vederea protejării acestui drept fundamental, Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei a adoptat Rezoluția nr. 1003 privind etica jurnalistică, care statuează în art. 1 că suplimentar la drepturile și obligațiile juridice stabilite de către normele juridice respective, presa mai are o responsabilitate etică față de cetățeni și societate, care trebuie accentuată la momentul actual, când informarea și comunicarea joacă un rol major în formarea atitudinii personale a cetățenilor, dezvoltarea societății și a vieții democratice.

Art. 10 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului consacră libertatea de exprimare, arătând că orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare și că acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere.

De aceea, s-a arătat că principiul de bază al eticii jurnalismului este diferențierea dintre noutăți și opinii, astfel încât acestea să nu fie confundate (art. 3) și că difuzarea știrilor trebuie să fie bazată pe adevăr, asigurată prin mijloace adecvate de verificare și demonstrare și pe imparțialitate în prezentare, descriere și narare (art. 4).

Tot astfel, Codul deontologic al ziaristului adoptat de Clubul Român de Presă, impune ziaristului obligația de a da publicității numai informațiile de a căror veridicitate este sigur, după ce, în prealabil, le-a verificat, atrăgându-i atenția că nu are dreptul să prezinte opiniile sale drept fapte și că știrea de presă trebuie să fie exactă, obiectivă și să nu conțină păreri personale.

Din coroborarea dispozițiilor art. 14 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a dispozițiilor art. 65 alin. (1) lit. i) din același act normativ, reiese că noțiunea de bună reputație constituie nu doar o condiție de acces în profesie, ci și o cerință care trebuie să subziste pe tot parcursul exercitării profesiei.

Noțiunea de bună reputație se regăsește și în art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată având o semnificație identică.

Ambele noțiuni vizează, în esență, măsura integrității profesionale și morale de care trebuie să dea dovadă fiecare magistrat aflat în exercițiul funcției, aceasta fiind în strânsă legătură cu independența, imparțialitatea și integritatea pe care trebuie să le manifeste fiecare magistrat în exercitarea profesiei.

Esența independenței profesionale a magistratului constă în faptul că nimeni nu poate imixtiona în activitatea de judecată propriu-zisă.

Totodată, din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, reiese că limitele criticii admisibile sunt mai mari în cazul funcționarilor publici sau al politicienilor, trebuind să se facă distincție între situația acestora din urmă și cea a magistraților, atât din punct de vedere al posibilităților reduse ale acestora de a reacționa, ca urmare a obligațiilor de discreție și reținere impuse de propriile reguli de conduită, cât și din perspectiva rolului special al puterii judiciare în societate și necesității protejării magistraților de atacuri denigratoare, de natură a aduce atingere încrederii cetățenilor în justiție (hotărârea în cauza Prager și Oberschlick contra Austriei din 26.04.1995; hotărârea în cauza De Haes și Gijssels contra Belgiei din 24.02.1997).

În cadrul Principiilor de bază ale independenței sistemului judiciar redactate de Națiunile Unite în 1985, se stipulează, la articolul 2, că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințare sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”.

Convenția de la Havana pentru prevenirea crimei și tratamentul delicvenților, adoptată la Congresul VIII al O.N.U. la pct. 4 prevede că „statele veghează ca procurorii să-și îndeplinească atribuțiile profesionale în deplină libertate, fără a face obiectul unor intimidări, hărțuiri, fără a suferi ingerințe nefondate și fără a li se angaja, în mod nejustificat, responsabilitatea civilă, penală sau de altă natură”.

În Recomandarea (2000) 19 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind rolul urmăririi penale în sistemul de justiție penală, adoptată la data de 06 octombrie 2000 la cea de-a 724-a reuniune a delegaților miniștrilor, la pct. (11) din capitolul

„Relația dintre procurorii publici și puterea executivă și legislativă” se prevede că „statele trebuie să ia măsurile adecvate pentru a asigura că procurorii publici își pot efectua îndatoririle și responsabilitățile profesionale fără intervenție”.

Referindu-se la restrângerea libertății de exprimare în scopul garantării autorității și imparțialității puterii judecătorești, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza „Braford împotriva Danemarcei” a decis că „interesul de a proteja reputația și a asigura autoritatea magistraților este superior celui de a permite o discuție liberă asupra imparțialității acestora”. În același sens, în cauza „Pager și Oberschlick împotriva Austriei” s-a statuat că „activitatea justiției nu poate fi discutată fără să se aibă în vedere anumite limite pentru a nu submina autoritatea acesteia, comandament deosebit de important într-un stat de drept”.

În ceea ce privește independența magistraților, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că este suficient ca aparențele să creeze o îndoială legitimă cu privire la independența magistraților, pentru ca respectarea acestui principiu să fie contestată cu succes (Cambell și Fell, hotărâre 28 iunie 1984, Sramek, hotărâre din 22 octombrie 1984, Belilos contra Elveția, hotărâre din 29 aprilie 1988).

În raportul Singhvi către Comisia drepturilor omului a ONU din 1987, se precizează că „principiile independenței și imparțialității sunt pietrele de fundament ale motivării și legitimității funcției judiciare în orice stat” – (pct. 75).

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că afirmațiile din cuprinsul articolelor de presă menționate anterior conțin afirmații nereale, lipsite de suport probator și au fost de natură să creeze, nefondat, opiniei publice, impresia că domnul procuror Tudose Liviu din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Ploiești a fost sau este ofițer acoperit, informator sau colaborator al vreunui serviciu de informații și să aducă atingere demnității profesiei de magistrat.

De altfel, toate aspectele semnalate de către fostul ofițer SRI, domnul !
_____ au fost verificate de către Direcția Națională Anticorupție - Secția de combatere a infracțiunilor de corupție săvârșite de militari, cu ocazia instrumentării dosarului nr.

, care a fost soluționat prin ordonanța din data de 20.08.2014, prin care s-a dispus clasarea cauzei având ca obiect denunțul susnumitului în legătură cu săvârșirea de către mai multe persoane din cadrul SRI, magistratură și oameni politici a infracțiunilor de luare de mită, evaziune fiscală, abuz în serviciu, favorizarea infractorului și fals intelectual prev. de art. 289 Noul Cod penal și art. 6 și 7 din Legea nr. 78/2000, art. 9 lit. c din Legea nr. 241/2005, art. 297 rap. la art. 13² din Legea nr. 78/2000, art. 269 și art. 321 Noul Cod penal.

Plângerea formulată de domnul , împotriva soluției a fost respinsă prin ordonanța nr. procurorului militar șef al Secției de combatere a infracțiunilor de corupție de către militari, iar Tribunalul Militar București, prin încheierea din data de 17.12.2014 dată în dosarul nr. , a respins ca inadmisibilă plângerea formulată împotriva soluțiilor adoptate de către DNA- Secția de combatere a infracțiunilor de corupție săvârșite de militari.

Domnul a sesizat și Inspecția Judiciară în legătură cu săvârșirea unor abateri disciplinare de către procurorii militari care au soluționat aspectele reclamate de el în dosarul nr. al Direcția Națională Anticorupție - Secția de combatere a infracțiunilor de corupție săvârșite de militari, sesizare ce făcut obiectul lucrării cu nr. și care a fost soluționată prin rezoluția de clasare din data de 16.01.2015, soluția fiindu-i comunicată petentului.

Cu această ocazie, Inspecția Judiciară a sesizat și președintele Consiliului Superior al Magistraturii în legătură cu necesitatea și oportunitatea verificării de către CSAT a declarației autentice a domnului procuror Liviu Tudose, dată în conformitate cu disp. art. 7 alin 2 din Legea nr. Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată.

Se reține că prin Codul deontologic al ziaristului, adoptat de Clubul Român de Presă, se impune jurnalistului obligația de a da publicității numai informațiile de a căror veridicitate este sigur, după ce în prealabil le-a verificat, cel puțin din două surse credibile, atrăgându-i-se atenția că nu are dreptul să prezinte opiniile sale drept fapte și că știrea trebuie să fie exactă, obiectivă și să nu conțină păreri personale.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii consideră că autorul articolelor de presă de pe site-ul „Lumea Justiției” și jurnaliștii posturilor de televiziune care au încălcat aceste principii, au depășit limitele dreptului la informare atunci când, prezentând fapte nerezale, au sădit în conștiința cititorilor ideea că un procuror din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Ploiești încalcă legea, fiind în realitate ofițer acoperit, informator sau colaborator al serviciilor de informații, deși este incompatibil cu această calitate.

Aceste afirmații, care induc publicului larg ideea că „*unii magistrați au o dublă comandă*” au fost de natură să creeze o imagine defavorabilă procurorului care, pentru exercitarea funcției ce o deține, trebuie să se bucure de o bună reputație, pentru ca atât colegii cât și opinia publică să îl perceapă ca pe o persoană demnă de încredere, ce acționează cu corectitudine.

Conform prevederilor legale, activitatea jurisdicțională a procurorului se circumscrie principiului independenței, principiu ce presupune excluderea intervenției venite sub orice formă, din partea oricărei persoane, indiferent de calitatea acesteia, în efectuarea urmăririi penale sau în adoptarea soluțiilor.

Reputația profesională a magistratului este consecința modului în care acesta își exercită funcția, fiind dovada *independenței, imparțialității și integrității* pe care acesta trebuie să le manifeste în exercitarea profesiei.

Pentru a-și îndeplini în mod corespunzător atribuțiile, magistrații au nevoie de încrederea opiniei publice, iar această încredere ar putea fi afectată de afirmațiile de genul celor analizate, care pun la îndoială capacitatea profesională și corectitudinea procurorului.

Toate aceste afirmații, făcute în scopul afectării autorității și demnității specifice funcției de procuror, au drept efect dezinformarea opiniei publice cu privire la modul de funcționare a sistemului judiciar, cu un impact profund negativ asupra justițiabililor, de natura a le afecta încrederea în realizarea actului de justiție.

Pentru considerentele anterior arătate, în conformitate cu dispozițiile art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, art. 75 din

Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată cu modificările și completările ulterioare și art. 19 alin. 1 pct. 6 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți,

PLENUL

CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 – Admiterea cererii de apărare a reputației profesionale formulate de domnul TUDOSE LIVIU, procuror la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești, în raport de aspectele semnalate în mass-media.

Art.2 – Emiterca unui comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relația cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

Art.3 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare și Biroului de informare publică și relații cu mass-media.

Dată în București, la data de 17 martie 2016.

Președinte,

Judecător Mircea ARON

